

причин: вживання антибактеріальних речовин, зокрема антибіотиків, неправильного харчування, порушення функції імунітету і тому подібне. У результаті порушення конкурентних взаємин нормальної мікрофлори органу їх місце часто займають патогенні мікроорганізми, наприклад гриби кандида, або аспергіл. Дисбіоз є наслідком певної патології. Нормальна мікрофлора є індикатором стану організму при впливі різних факторів.

Хронічні імунодефіцитні стани призводять до розвитку дисбіозу, і в порожнині рота, в тому числі і в порожнині рота, при чому спостерігається збільшення грам-негативних бактерій, які продукують ліполіпісахариди. Внаслідок цього і розвивається стоматит.

При дослідженнях була поставлена мета – дослідити найбільші прояви стоматологічних порушень при експериментальному створенному імунодефіциті, а також дослідити ефективність антидисбіотичних препаратів. Експеримент проводили на шурах лінії Вістар. Для моделювання імунодефіцитного стану використовували цитостатик (циклофосфан), або кортикостероїд (преднізолон), або антибіотик (лінкоміцин). Імунодефіцитний стан оцінювали по лімфоцитарному індексу (співвідношення лімфоцитів до нейтрофілів) і по активності лізоциму.

Під час експерименту було встановлено: всі моделі імунодефіцитного стану викликають одночасне зниження активності лізоциму та лімфоцитарного індексу, які є специфічними та неспецифічними ланками імунітету. Внаслідок цього зафіковані зміни в тканинах порожнині рота, які оцінювали за ступенем збільшення рівня біохімічних маркерів та зниження рівня антиоксидантного захисту. При експерименті також виявлено, що імунодефіцитний стан призводить до розвитку дисбіозу в тканинах порожнині рота, ступінь якого був оцінений за співвідношенням відносної активності уреази та лізоциму (метод Левицького). Для зниження ступеню дисбіозу в тканинах порожнині рота у шурів, в яких відтворювали імунодефіцит використовували антидисбіотичні препарати, які містять про-, пре-, та синбіотики, біфлавоноїди (кверцетин, поліфенольні комплекси винограду, простків пшениці, бобових), лізоцим яєчного білку або капусти у формі зубного еліксир, гелів, таблеток.

Найбільшу ефективність виявив квертулін, який складається із кверцетину, інуліну і шитрату кальція. Він володіє стоматопротекторною та гапатопротекторною дією. Розроблено 4 форми даного препарату: порошок і таблетки для перорального прийому, зубний еліксир і мукозаадгезивний гель для місцевого використання. На використання квертуліну є дозвіл Міністерства охорони здоров'я України.

Bambuliak A.V., Gorytskyi Y.V., Dmytrenko R.R.

FEATURES OF COMPLEX TREATMENT OF CHRONIC OSTEOMYELITIS OF JAWS IN NARCOTIC DEPENDENT PATIENTS IN CHERNIVTSI AND CHERNIVTSI REGION

Department of Surgical and Pediatric Stomatology

Higher State Educational Establishment of Ukraine

"Bukovinian State Medical University"

Proinflammatory processes of the maxillofacial area are one of the biggest problems of modern surgical dentistry and medicine, the frequency of injuries of which ranges from 40 to 60%. Special attention is paid to odontogenic inflammatory diseases, since up to 98% of all inflammatory diseases of the maxillofacial area are related to the presence of "causative" tooth, which is a "gateway" to the beginning of the inflammatory process. The problem of odontogenic osteomyelitis remains relevant and attracts the attention of scientists and clinicians. This is due to the steady increase in the number of patients with this serious disease, insufficient study of its pathogenesis, severity of the clinical course, low efficiency of modern therapy, the long duration of the period of disability, a high percentage of recurrences and complications, often with development of disabilities and finally with a very high mortality rate, which is not reducing.

Continuous increase in the number of drug addicts in Ukraine and in Chernivtsi and Chernivtsi region leads to a rapid increase of this kind of patients in the overall structure of in-patient hospital of Dental Surgery. The reason for hospitalization of these patients in 90% of cases is the purulent-inflammatory diseases (abscess, phlegmons, lymphadenitis), complicated by general septic condition.

Thus, the development, search and practical integration of any therapeutic measures that give steady positive clinical effect is particularly relevant.

The aim of our study was to improve the efficiency of treatment of patients with diseases of the maxillofacial area who use narcotic drugs, including surrogate psychostimulant "vint" by means of hemosorption in order to detoxify the organism of this type of patients.

Objectives of our research were to create two investigated groups of patients and to determine blood changes based on the results of the general blood analysis and the effectiveness of hemosorption by hemosorbent ГСГД-200 with roller pump PH-03 in treatment of chronic odontogenic osteomyelitis of the jaws.

The conducted research showed that the use of extracorporeal detoxification, particularly hemosorption by hemosorbent ГСГД-200 with roller pump PH-03, in a comprehensive treatment of odontogenic chronic osteomyelitis, causes positive blood changes (normalization of ESR, WBC, RBC, hemoglobin level) and is effective and pathogenetically substantiated, provides expressed general detoxication effect, improvement of local reparative processes in the area of necrotic suppurative inflammation.